

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział Kolejowy w Gliwicach
Śląski Klub Znakarzy Tras Turystycznych
44-100 Gliwice, ul. Dubois 12

I.dz.: 3/ŚKZ/15

Gliwice, 2015-02-10

INFORMATOR NR 3/15

Kol. Jan Rychlik (9.09.1933 r. – 26.01.2015 r.)

Po krótkiej chorobie w wieku 81 lat zmarł kolega Jan Rychlik, prezes naszego Klubu. Od wielu lat był działaczem PTTK, najpierw Klubu Turystyki Kolarskiej im. Władysława Huzy w Gliwicach, potem od 1977 r. Klubu Turystyki Kolarskiej „Watra” i prezesem Oddziału PTTK w Pyskowicach. Przez wiele lat był członkiem Komisji Turystyki Kolarskiej Zarządu Głównego PTTK, a w ciągu ostatnich 15 lat kolejno przewodniczącym Rady ds. Tras Turystycznych Województwa Śląskiego i prezesem Śląskiego Klubu Znakarzy Tras Turystycznych. Pogrzeb odbył się w piątek 30 stycznia br. w Pyskowicach, gdzie po Mszy Świętej w kościele św. Mikołaja został pochowany na cmentarzu przy ul. Cichej.

Cześć Jego pamięci!

Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Klubu Znakarzy

Członków i sympatyków Klubu Znakarzy zapraszamy na Zebranie Sprawozdawczo-wyborcze ŚKZTT, które odbędzie się 7.03.2015 r. w lokalu Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych, Gliwice ul. Jagiellońska 21, w I terminie o godz.10:00 lub w II terminie o godz. 10:15.

Zapraszamy do lektury

Adresatem niniejszego informatora są głównie działacze społeczni PTTK i innych organizacji zainteresowani problematyką tras rowerowych. Z uwagi na koszty informator wysyłamy głównie pocztą elektroniczną i zamieszczamy na naszej stronie internetowej, obecnie pod adresem <http://www.kztt.org.pl/>.

Zmiany w przepisach, standardy, strategię i koncepcje

Ustawa Prawo o Ruchu Drogowym. W dniu 21 maja 2011 r. zostały wprowadzone w tej ustawie (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970980602>) zmiany dotyczące ruchu rowerowego, uwzględnione w przepisach omawianych na naszej stronie internetowej <http://www.kztt.org.pl/010f.html>. Niestety Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju nadal nie ukończyło prac nad rozporządzeniami wykonawczymi, co stwarza różne trudności przy realizacji infrastruktury rowerowej, np. w ustawie zastąpiono pojęcie roweru jednośladowego definicją roweru jako pojazdu o szerokości do 0,9 m, podczas gdy kilka znaków drogowych nadal dotyczy rowerów jednośladowych. Brak jest wytycznych, jak wykonywać pasy ruchu dla rowerów i śluz rowerowe, a także niektóre typy skrzyżowań. Są sygnały, że brakujące rozporządzenia ukażą się na początku 2015 r.

Przypominamy, że jako minimum niezbędne do prawidłowego wdrożenia w życie Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym Ministerstwo powinno zaktualizować:

- Rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021701393>),
- Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków drogowych (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20032202181>),

– Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19990430430>), jako uzupełnienie Ustawy Prawo Budowlane.

Zmiany dotyczące znaków kategorii R wprowadzone w 2013 r. zostały omówione w naszym poprzednim komunikacie nr 2/14 <http://kztt.org.pl/pliki/SKZ14002.pdf>.

O bieżącym stanie prac nad nowelizacją przepisów informuje Stowarzyszenie Miasta dla Rowerów (http://www.miastadlarowerow.pl/index_wiadomosci.php?dzial=2&kat=9&art=113).

Zmiany pro-rowerowe w innych ustawach. W dniu 4 kwietnia 2014 r. ukazała się ustawa o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20140000659>) wprowadzająca korzystne zmiany dla tworzenia infrastruktury rowerowej.

Zmiany w Ustawie Prawo Wodne omawiają dokładnie w jaki sposób można udostępniać wały przeciwpowodziowe dla potrzeb ruchu rowerowego. Wersja ujednolicona tej ustawy znajduje się pod adresem <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20011151229>. Należy jednak pamiętać, że poprowadzona po wale droga dla rowerów musi zapewniać trwałość jego konstrukcji, a także zapewniać rowerzystom bezpieczeństwo, którego zasady określa Ustawa Prawo Budowlane i rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

W kodeksie wykroczeń wyraźnie zaznaczono, że zakaz jazdy rowerem po wałach przeciwpowodziowych nie dotyczy rowerów. W tym przypadku również należy pamiętać, że administrator wału może ustawić znaki zakazujące jazdy rowerem, jeżeli uzna, że się do tego nie nadaje.

Zmiana w ustawie o drogach publicznych wyraźnie wymienia możliwość tworzenia dróg dla rowerów i zaliczania ich do jednej z kategorii dróg publicznych (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20011151229>). Dotychczas samodzielne drogi dla rowerów mogły być wyłącznie drogami wewnętrznymi.

Zmiana w ustawie o gospodarce gruntami umożliwiła wydzielanie gruntów pod drogi dla rowerów jako celu publicznego (<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19971150741>).

Ustawa – Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z interpretacją zmian w tej ustawie obowiązujących od 19 października 2014 r. ogłoszonej przez Urząd Zamówień Publicznych na stronie <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;3059> kryteria oceny ofert powinny obejmować nie tylko cenę usługi, ale również standardy jakościowe. Cena może być jedynym kryterium wyłącznie w przypadku zakupu usług i przedmiotów powszechnie dostępnych i o ustalonych standardach jakościowych. Nie ulega wątpliwości, że zarówno projekty oznakowania tras rowerowych, jak również ich wykonawstwo nie należą do tej kategorii. Naszym zdaniem jednym z ważnych kryteriów powinna być jakość dotychczas wykonanych przez oferentów zamówień.

Strategia rozwoju systemu transportu województwa śląskiego (<http://www.slaskie.pl/zalaczniki/2014/04/15/1397566654/1397566791.pdf>). W 2013 r. nasz Klub Znakarzy włączył się do opiniowania założeń strategii transportu województwa śląskiego, wpływając na jej ostateczny kształt. Znalazł się w niej zapis, że promowana przez nas koncepcja Śląskiej Sieci Tras Rowerowych może stanowić podstawę rozwoju sieci rowerowej w województwie śląskim. Zwrócono również uwagę na niski poziom rozwoju infrastruktury rowerowej oraz ogólnie zły stan oznakowania i fragmentaryczność istniejących tras rowerowych.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Nasz Klub Znakarzy wziął udział w konsultacjach społecznych tej strategii. Zwróciliśmy uwagę, że strategia praktycznie nie wspomina o nowej infrastrukturze rowerowej, która powinna być jednym z ważnych elementów zrównoważonego transportu miejskiego. Ubolewamy, że nasze pismo nie wpłynęło w żaden sposób na realne poprawienie tej strategii, a na stronie internetowej Związku nie ma nawet jej aktualnej wersji.

Polityka rowerowa Górnośląskiego Związku Metropolitalnego. Jeszcze w grudniu 2013 r. opracowane zostały standardy techniczne infrastruktury rowerowej (http://www.gzm.org.pl/project/zdjeciaDodatkowe/STANDARDY%20ROWEROWE_bez%20pism_Projekt_K-13%20018.pdf) zalecane do stosowania na terenie tego Związku. W 2014 r. została opracowana koncepcja sieci parkingów rowerowych i wypożyczalni rowerów publicznych (<http://www.gzm.org.pl/project/zdjeciaDodatkowe/Koncepcja%20Metropolitalnego%20Systemu%20Wypożyczalni%20Rower%C3%B3w%20Publicznych.pdf>), a także studium sieci głównych tras rowerowych (<http://www.gzm.org.pl/project/zdjeciaDodatkowe/Projekt%20K-14%20019-02.pdf>).

Strategia Aglomeracji Opolskiej na lata 2014-2020. Nasz Klub Znakarzy wziął udział w konsultacjach społecznych tej strategii. Zwróciliśmy uwagę, że w strategii zostały pomyłone pojęcia ścieżek, dróg i tras rowerowych. Niestety nasze uwagi zostały zignorowane i pod względem problematyki infrastruktury rowerowej strategia ta reprezentuje bardzo niski poziom.

Polecamy natomiast **Studium komunikacyjne Aglomeracji Opolskiej – diagnozę systemu transportowego**, które dość rzetelnie wymienia poszczególne elementy infrastruktury rowerowej, jednakże bez oceny stopnia ich przydatności dla rowerzystów (http://www.aglomeracja-opolska.pl/sites/default/files/u195/dokumenty_strategiczne/komunikacja/01%20Diagnoza%20systemu%20transportowego%20Aglomeracji%20Opolskiej.pdf).

Standardy techniczne infrastruktury rowerowej. Z uwagi na brak przepisów ogólnopolskich niektóre miasta wprowadzają własne standardy techniczne dla infrastruktury rowerowej jako prawo miejscowe. Oprócz wspomnianych powyżej standardów opracowanych dla GZM zostały opracowane również standardy infrastruktury rowerowej dla Gliwic (http://bip.gliwice.eu/pub/html/um/files/M.T/Rowery/13__Koncepcja_dr_g_rowerowych_-_Standardy_infrastruktury_rowerowej.pdf).

Standardy techniczne infrastruktury rowerowej wspominają również o standardach oznakowania. Szczegółowa instrukcja opracowana przez nasz Klub Znakarzy znajduje się pod adresem <http://www.slideshare.net/proso2/ins-znrow13>. O standardach oznakowania i najczęściej występujących błędach pisaliśmy w naszym poprzednim komunikacie nr 2/14 <http://kztt.org.pl/pliki/SKZ14002.pdf>.

Sugerujemy, aby działacze PTTK stale propagowali we własnym otoczeniu stosowanie odpowiednich standardów i zwracali uwagę przynajmniej na rażące przypadki zaniedbań na trasach rowerowych, a także objaśniali decydentom odpowiedzialnym za te trasy, co należy poprawić, aby nadawały się do użytku.

Klub Znakarzy i jego propozycje

Ogólnopolski konkurs „Gmina przyjazna rowerzystom”. W latach 2012÷2014 PTTK trzykrotnie zorganizowało konkurs, którego celem jest uhonorowanie gmin sprzyjających turystyce rowerowej (http://kolkol.pl/wp-content/uploads/2012/02/reg_gmina.pdf). Wyniki ostatniej edycji konkursu znajdują się pod adresem <http://www.narowerze.pttk.pl/node/177>. Jak dotąd gminy z naszego terenu nie są zbyt licznie reprezentowane. Zachęcamy do zainteresowania się tym konkursem gminy, w których systematycznie rozwija się turystyka i infrastruktura rowerowa.

Trochę historii. W 1999 r. znakarze szlaków rowerowych PTTK z centralnej i południowej części woj. śląskiego utworzyli Radę ds. Tras Turystycznych przy Oddziale PTTK w Gliwicach, zamienioną w 2001 r. na Klub Znakarzy Tras Turystycznych przy Oddziale PTTK w Pyskowicach, a w 2008 r. na Śląski Klub Znakarzy Tras Turystycznych przy Oddziale Kolejowym PTTK w Gliwicach. Zgodnie ze Statutem PTTK Klub Znakarzy jest organizacją non-profit, a prace znakarskie prowadzone są poza Klubem bezpośrednio przez zainteresowanych nimi znakarzy.

Podstawowa działalność Klubu Znakarzy. Klub Znakarzy prowadzi swoją działalność na terenie województw śląskiego i opolskiego. Zajmujemy się wdrażaniem koncepcji Śląskiej Sieci Tras Rowerowych, szkoleniem i zrzeszaniem znakarzy tras rowerowych, opracowywaniem materiałów szkoleniowych dotyczących infrastruktury rowerowej i instrukcji znakowania tras rowerowych, a także wykonywaniem audytów tras rowerowych, ażeby zwrócić uwagę inwestorom na błędy, które utrudniają lub wręcz uniemożliwiają korzystanie z tych tras. Od 2002 r. Klub prowadzi dość rozbudowaną stronę internetową <http://www.kztt.org.pl>, a sprawy aktualne poruszane są na stronie <https://www.facebook.com/SlaskRower?ref=hl>.

Nasze propozycje współpracy. Zachęcamy do podejmowania się takich zadań, jak:

- aktualizacja, poprawianie i uzupełnianie koncepcji Śląskiej Sieci Tras Rowerowych,
- wykonywanie przeglądów-audytów planowanych i istniejących tras rowerowych,
- redagowanie pism do instytucji odpowiedzialnych za powstawanie i utrzymanie tych tras,
- rozbudowa i aktualizacja naszej strony internetowej.

Liczymy, że będą z nami współpracować również działacze PTTK nie związani organizacyjnie z naszym Klubem, a także działacze rowerowi spoza PTTK.

Śląska Sieć Tras Rowerowych. Idea tej sieci rozwijamy od 1998 r., początkowo w ramach projektu „Rowerem po Śląsku” Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, a od 2003 r. samodzielnie. W 1999 r. został opracowany szkielet głównych tras tej sieci, zasady numeracji i oznakowania. Koncepcja Śląskiej Sieci Tras Rowerowych obejmuje województwa śląskie i opolskie. Jest systematycznie aktualizowana i uzupełniana o propozycje nowych tras. Przy tworzeniu sieci tras rowerowych opieramy się wyłącznie na zasadzie dobrowolności. Od początku koordynatorem koncepcji Śląskiej Sieci Tras Rowerowych jest kol. Piotr Rościszewski.

W miarę aktualną wersję koncepcji Śląskiej Sieci Tras Rowerowych publikujemy na naszej stronie internetowej, poczynając od rozdziału <http://www.kztt.org.pl/006.html>. Można na niej znaleźć m.in. schemat proponowanych tras, zasady konfiguracji sieci, wykazy planowanych tras oraz regulamin sieci i zasady stosowania jej logo. Na życzenie udostępniamy najnowszą wersję.

Przeglądy-audyty. Dla dobra użytkowników trasy rowerowe powinny być wykonywane zgodnie ze standardami. Aby umożliwić sprawdzenie, czy standardy zostały dotrzymane, oferujemy przeprowadzanie profesjonalnych przeglądów-audytów. Niestety nasza propozycja nie spotkała się z większym odzewem i wciąż realizowane są trasy niestandardowe. Wciąż ogłaszane są przetargi, w których od oferentów nie wymaga się znajomości standardów, a przy odbiorach nie egzekwuje się należytego wykonania umowy.

Proponujemy, aby znakarze i inni działacze wykonywali społecznie przeglądy tras rowerowych i wysyłali wnioski z tych przeglądów do ich administratorów, domagając się usunięcia braków, błędów i usterek. Zestawienie tematów, jakie można poruszyć w sprawozdaniu z przeglądu wybranych tras rowerowych znajduje się pod adresem <http://www.kztt.org.pl/pliki/Przegląd3.pdf>, a niektóre z przeprowadzonych społecznie audytów zostały opublikowane na naszej stronie internetowej <http://www.kztt.org.pl/015.html>.

SEKRETARZ KLUBU	WICEPREZES KLUBU
	
Piotr Rościszewski	Franciszek Jagusiak